

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης 2003/17/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την ισοδυναμία των καλλιεργητικών ελέγχων των σποροπαραγωγικών καλλιεργειών κτηνοτροφικών φυτών και δημητριακών που διενεργούνται στη Βραζιλία και την ισοδυναμία των σπόρων προς σπορά κτηνοτροφικών φυτών και δημητριακών που παράγονται στη Βραζιλία, και όσον αφορά την ισοδυναμία των καλλιεργητικών ελέγχων των σποροπαραγωγικών καλλιεργειών δημητριακών, κηπευτικών καθώς και ελαιούχων και κλωστικών φυτών που διενεργούνται στη Μολδαβία και την ισοδυναμία των σπόρων προς σπορά δημητριακών, κηπευτικών καθώς και ελαιούχων και κλωστικών φυτών που παράγονται στη Μολδαβία»

[COM(2017) 643 final — 2017/0297 (COD)]

(2018/C 227/11)

Εισηγητής: ο κ. **Emilio FATOVIC**

Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 16.11.2017
Νομική βάση	Άρθρα 43, παράγραφος 2, 114, παράγραφος 1 και 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Απόφαση του Προεδρείου της ΕΟΚΕ	5.12.2018
Αρμόδιο τμήμα	«Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον»
Υιοθετήθηκε από το τμήμα	6.2.2018
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	14.2.2018
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	532
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	140/0/8

1. Ιστορικό και πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

1.1. Η απόφαση 2003/17/ΕΚ του Συμβουλίου παρέχει ισοδυναμία προς ορισμένες τρίτες χώρες όσον αφορά τους καλλιεργητικούς ελέγχους και την παραγωγή σπόρων προς σπορά ορισμένων ειδών ⁽¹⁾.

1.2. Οι διατάξεις που αφορούν τους σπόρους προς σπορά που συγκομίζονται και ελέγχονται στις χώρες αυτές παρέχουν τις ίδιες εγγυήσεις —όσον αφορά τα χαρακτηριστικά, το καθεστώς εξέτασης, την εξασφάλιση της αναγνώρισης, τη σήμανση και τον έλεγχο τους των σπόρων προς σπορά— με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στους σπόρους προς σπορά οι οποίοι συγκομίζονται και ελέγχονται εντός της ΕΕ.

1.3. Καθότι η Βραζιλία και η Μολδαβία δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των τρίτων χωρών που αφορά η απόφαση 2003/17/ΕΚ οι σπόροι προς σπορά που συγκομίζονται στις δύο αυτές χώρες δεν επιτρέπεται να εισαχθούν στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, αμφότερες έχουν ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υπαγάγει την παραγωγή τους σπόρων προς σπορά (για τη μεν Βραζιλία κτηνοτροφικά φυτά και δημητριακά, για τη δε Μολδαβία δημητριακά, ελαιούχα και κλωστικά φυτά, καθώς και κηπευτικά) στην προαναφερόμενη απόφαση, με στόχο την ισοδυναμία και τη δυνατότητα εξαγωγής τους στην Ευρώπη.

1.4. Ανταποκρινόμενη σ' αυτά τα αιτήματα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέτασε τις οικείες νομοθεσίες της Βραζιλίας και της Μολδαβίας. Στη συνέχεια, εξέτασε τα συστήματα καλλιεργητικών ελέγχων και πιστοποίησης σπόρων προς σπορά στη Βραζιλία και τη Μολδαβία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι απαιτήσεις και τα συστήματά τους είναι ισοδύναμα με εκείνα της ΕΕ και παρέχουν τις ίδιες εγγυήσεις ⁽²⁾.

1.5. Ως εκ τούτου, και στις δύο περιπτώσεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε σκόπιμο ορισμένοι σπόροι προς σπορά της Βραζιλίας και της Μολδαβίας να θεωρηθούν ισοδύναμοι με τους ίδιους τύπους σπόρων προς σπορά που συγκομίζονται, παράγονται και ελέγχονται στην ΕΕ. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω απόφασης που θα εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τις οδηγίες 66/401/ΕΟΚ, 66/402/ΕΟΚ, 2002/54/ΕΚ και 2002/57/ΕΚ.

⁽²⁾ Σε συμφωνία ήδη με τους κανονισμούς του ISTA (International Seed Testing Association/Διεθνής Οργανισμός Ελέγχου των Σπόρων).

2. Εκτιμήσεις και συστάσεις

2.1. Η ΕΟΚΕ σημειώνει τα θετικά αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποίησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Βραζιλία και τη Μολδαβία σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος II της απόφασης 2003/17/ΕΚ, προκειμένου να αναγνωριστεί η ισοδυναμία των νομικών απαιτήσεων και των επίσημων ελέγχων για την πιστοποίηση των σπόρων.

2.2. Η ΕΟΚΕ, σε συνέχεια των προηγούμενων γνωμοδοτήσεών της ⁽³⁾ επί του θέματος και σύμφωνα με όσα έχουν ήδη προκύψει από τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη, συμφωνεί με την υπό εξέταση νομοθετική δράση. Εξάλλου, η ΕΟΚΕ συμφωνεί με το γεγονός ότι η αναγνώριση της ισοδυναμίας αναμένεται να ωφελήσει εταιρείες σπόρων προς σπορά της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στη Βραζιλία και τη Μολδαβία, δυνητικούς εισαγωγείς σπόρων προς σπορά της ΕΕ από αυτές τις χώρες και γεωργούς της ΕΕ, οι οποίοι θα έχουν πλέον πρόσβαση σε ευρύτερο φάσμα σπόρων προς σπορά.

2.3. Η ΕΟΚΕ εκφράζει απλώς μια επιφύλαξη σχετικά με την πρόταση για την ισοδυναμία των σπόρων προς σπορά κηπευτικών της Μολδαβίας. Οι σπόροι αυτοί —υπάγονται στην οδηγία 2002/55/ΕΚ— διατίθενται στο εμπόριο αποκλειστικά και μόνο ως «τυποποιημένη» κατηγορία, για την οποία δεν απαιτείται επίσημη πιστοποίηση για να διατεθούν στην αγορά, αλλά αυτοπιστοποίηση από τον παραγωγό και, μόνο μετά τη διάθεση στην αγορά, ενδεχόμενη επαλήθευση των χαρακτηριστικών και της ποιότητας του προϊόντος. Το σύστημα αυτό βασίζεται στην ανάληψη ευθύνης εκ μέρους του παραγωγού, οντότητας σαφώς προσδιορισμένης και ανιχνεύσιμης, εφόσον έχει την έδρα της στο έδαφος της ΕΕ. Η ανιχνευσιμότητα και ο έλεγχος σίγουρα δεν θα είναι εύκολη υπόθεση σε περίπτωση παραγωγών που δεν προέρχονται από την ΕΕ. Σε αυτό το αντικειμενικό πρόβλημα βασίστηκε μέχρι στιγμής η απόφαση της ΕΕ να μην αναγνωριστεί η ισοδυναμία για τους σπόρους προς σπορά κηπευτικών σε οποιαδήποτε τρίτη χώρα. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ προβάλλει τα κρίσιμα ζητήματα, ελπίζοντας σε μια πιο ενδελεχή επανεξέταση από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2.4. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει, όπως υποστηρίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ότι η αναγνώριση των τεχνικών πιστοποίησης για τα εν λόγω προϊόντα είναι μέτρο τεχνικού χαρακτήρα. Ωστόσο, καθώς το άνοιγμα της ενωσιακής αγοράς στα προϊόντα τρίτων χωρών θα έχει οικονομική και κοινωνική επίδραση, η ΕΟΚΕ συνιστά να διενεργηθεί εκτίμηση αντικτύπου για να διαπιστωθεί εάν οι παραγωγοί από την ΕΕ —και ιδίως οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις— δεν γίνονται από τη διάταξη αυτή.

2.5. Πράγματι, η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι σήμερα πάνω από το 60 % της αγοράς σπόρων προς σπορά βρίσκεται στα χέρια ελάχιστων και μεγάλων πολυεθνικών. Το άνοιγμα σε τρίτες χώρες, στις οποίες οι παραγωγές τελούν υπό τον έλεγχο των ίδιων εταιρειών, θα μπορούσε να επιδεινώσει περαιτέρω τις συνθήκες των μικρών παραγωγών και συνεταιρισμών, με σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομική και κοινωνική σταθερότητα πολλών τοπικών κοινοτήτων με συγκεκριμένο παραγωγικό προσανατολισμό. Όλα αυτά, στις σοβαρότερες των περιπτώσεων, θα μπορούσαν να ευνοήσουν περιπτώσεις ερήμωσης των αγροτικών κοινοτήτων, με συνέπειες στη βιοποικιλότητα των καλλιεργειών και στη γεωργική παραγωγή προϊόντων διατροφής ανά την ΕΕ, καθώς συχνά οι μικρές επιχειρήσεις προφυλάσσουν από την εξαφάνιση ορισμένα είδη αρχαίων και παραδοσιακών σπόρων ⁽⁴⁾.

2.6. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιολογήσει με ολιστικό τρόπο τις διεργασίες παραγωγής που ακολουθούνται σε τρίτες χώρες, υπενθυμίζοντας ότι πίσω από τα προϊόντα με πιο ανταγωνιστικές τιμές υπάρχουν περιπτώσεις εκμετάλλευσης, ακόμη και παιδιών, στον χώρο εργασίας. Αυτή η προσέγγιση είναι απαραίτητη και αμετάκλητη εφόσον η ΕΕ συμμετέχει ενεργά στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης 2030 των Ηνωμένων Εθνών. Πράγματι, η ΕΕ είναι ο κορυφαίος εισαγωγέας και εξαγωγέας γεωργικών προϊόντων διατροφής σε παγκόσμια κλίμακα και καλείται να παίξει τον ρόλο της στις διμερείς και πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες με σκοπό τόσο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και εργασίας των πολιτών και των εργαζομένων σε τρίτες χώρες όσο και την εξάλειψη μορφών αθέμιτου ανταγωνισμού ⁽⁵⁾.

2.7. Τέλος, η ΕΟΚΕ ελπίζει ότι αυτή η απόφαση θα τεθεί σε ισχύ μόνο ενόψει της πλήρους αμοιβαιότητας της ισοδυναμίας και της αναγνώρισης των αντίστοιχων ενωσιακών προϊόντων, ώστε οι επιχειρήσεις του κλάδου να έχουν περισσότερες ευκαιρίες ανάπτυξης και ανάπτυξης. Αυτό θα ήταν σύμφωνο με τα συγκεκριμένα αιτήματα που έχουν ήδη υποβάλει τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη φάση της διαβούλευσης.

Βρυξέλλες 14 Φεβρουαρίου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Γιώργος ΝΤΑΣΗΣ

⁽³⁾ ΕΕ C 74 της 23.03.2005, σ. 55 και ΕΕ C 351 της 15.11.2012, σ. 92.

⁽⁴⁾ Αυτός ο προβληματισμός υποστηρίζεται από το γεγονός ότι κατά τη δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση που προώθησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ελήφθησαν μόνο 3 απαντήσεις, εκ των οποίων δύο από ιδιώτες, πράγμα που αποδεικνύει ότι οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων κοινοποιήθηκαν μόνο στους μεγάλους ενδιαφερόμενους φορείς σε ενωσιακή κλίμακα.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 173 της 31.5. 2017, σ. 20, σημείο 1.6.